

fecerant, vindicandi aliqualem injuriam ex nuptiarum violatoribus. Qui fuerunt, refert Hyginus *Fab. 81.* Helena Menelaum elegit, quam Paris Iliensis rapuit, & cum regiae divitis supellestilis copia, Trojam adduxit; quin prospiceret cladem & demum mortem, confectam per Philoctetem sagittà Herculeà Hydræ sanguine tincta; quod prædixerat ei ejus uxor Oenone, quæ à Dea Rhea vaticinandi cognitionem habebat, sicut ab Apolline medicam facultatem. Ne ad Helenam navigaret, suavit, sed non persuasit: tuncque illi dixit: Cum tibi vulnus illatum, ad me venies, quam fugis. Trojà impetirà (inquit Apollodorus, 3. *Biblioth. n. 25.*) sagittis Herculeis à Philoctete sauciatus, in Idam ad Oenonen remeavit. Tunc illa injuriarum memor, Paridem curare noluit: ille igitur cum in Trojam referretur, occubuit. De illius vaticinationibus multa apud Ovid. *Epist. 5.* Raptu Helenæ à Paride facto, Principes cuncti erant cum militia & navibus in procinctu; se capi Troja fato inviolabili (Vate Calcante) nequibat, sine Herculis sagittis, & Achillis assistentia. Natal. *Comes, 4. Mytholog. cap. 5.* & Apollodorus, d. n. 28.

Oenone.

Nex Paris dis.

Sagitta Herculis.

Philoctetes.

12 His obicibus cum suspenderetur in Trojam expeditio, inquisitionem Achillis Agamemnon Dux Ducum commisit Ulyssi; sagittarum verò Herculis Philocteti. Hic heres illarum erat, quippe moriens Hercules in Oeta monte, secum mandavit sagittas sepelire, & sub juramento; ne unquam Philoctetes dicere posset, quò tam sagittæ quam ejus corporis reliquæ jacebant. Pro illo tunc tacuit, & cum illis in Trojam processit; sed cum in castris à colubro esset percussus, & odore tetra vulneris (quippe Juno serpentem in illum miserat, eò quòd ad exuendam mortalitatem, Herculi pyram formaverat) offenderentur Achivi; jussu Agamemnonis in Lemno expositus fuit; totoque illo tempore frustrabantur Græcorum labores: consultoque Apolline Delphico, Calcantis confirmavit oraculum; sine sagittis videlicet Herculis Trojam capi non posse. Tunc ad illum Agamemnon misit Ulystem & Diomedem; ut in gratiam Græcorum rediret, ad castra pergeret, & secum Herculis sagittas tolleret. Non tulit, sed de illis interrogatus, ac de corporis reliquijs; negavit se quicquam scire: at cum rogaretur maxime, ne jusjurandum violaret, siluit, sed pede locum ostendit: Ducesque exercitus, his inventis, spem conceperunt expugnationis Trojæ. Natal. *Com. d. & Hygin. fab. 36. & 102.* latèque Sophocli. in eo, & in

Trachin. Idem regeremus, *Isag. Septembr. n. 30.* ubi de Sagitta coclesti.

13 Ulysses ergo citius Philoctete, respondit Principum expectationi; vel adversantibus proposito industrijs Thetidis, matris Achillis, quæ quidem cum præciret illo in bello filium suum, modò militaret, moriturum; sub nomine Pyrrhæ, muliebri veste, inter filias Lycomedis Regis in Scyro collocavit. Subodoratus est Ulysses, & ut cognoscere posset, inter mundi muliebris munuscula, gladium apposuit, quem cum apprehendisset Achilles, tuba tunc Ulysses classicum cecinit: digladianteque Achille; cordolio Thetidis, inter puellas se esse virum indicavit. Apollodor. d. n. 28. Natal. *Com. d. 9. cap. 1.* metricèque fuscè Statius in *Achileid.* Sicut Thetis frustrata votis, ita Ulysses: etenim ut excusaretur ab expeditione, finxit insaniam: quam quidem cognovit fictam Palamedes (quem post Argolicà calamnià interficere fecit) unde cum ceteris Ducibus classem instructà in bellum Trojanum navigavit, egrè relinquens Penelope, propter cujus amorem se finxerat delirantem. Natal. *ibid. & Hygin. fab. 95.*

Thetis abscondit Achillem.

Invenitur ab Ulysses.

Sicut hujus demencia ficta, à Palamede.

14 Siccine Agamemnon (etsi detentus in Aulide, ut præmissimus, die 1. n. 17.) cum classe & Heroibus, pervenit in Ilium; valatæque urbe, inchoata sunt sanguinolenta certamina; in quibus plures Duces hinc & hinc desiderati, Paride fomite cladis & civitatis alosis; igitur à Græcis capitur, diripitur ac incenditur; ut dicemus loco suo. Hinc futuri excidij antequàm nasceretur, datum prodigium. In quiete prægnans Hecuba mater vidit, se faciem ardentem parere, ex qua serpentes plurimos exisse. Narrato somnio, neci tradi foctum, quia futurus in excidium, cuncti dixerunt arioli. Priamus perterrefactus, simulac puer in lucem prodijt, asportatum in montem Idam, exponi jussit. Exponitur, sed ab urfa per quinque dies amanter nutritur. A pastore, qui exposuerat, prodigium videtur, & infans ab illo tollitur, domumque propriam adducitur, Parisque vocatur. Natal. *Comes, 6. cap. 23.* Hygin. *fab. 91.* & Apollodor. d. n. 24.

Prodigium in excidium Trojæ.

Paris exponitur, sed à urfa liberatur, & ab urfa nutritur.

15 Priamus expositionis filij summè doluit (cum Paris jam esset juvenis, præstans formà corporis, & robore) ac in ejus memoriam instituit atlum funebre, id est, ludum gymnicum. Priamus cenotaphium instituit Paridi, quem natum jussit interficere, per gymnicos, in quibus certati sunt cursum. Hygin. *fab. 272.* qui *fab. 91.* præmittit: Paris, cum ad puberem aetatem pervenisset, habuit taurum in delictis: quòd cum satellites

A patre cognoscitur, & in regiam recipitur.

misi à Priamo, ut ex Ida taurum adducerent; qui in athlo funebri quod ei fiebat, poneretur; caperunt Paridis taurum abducere. Persecutus est eos, & inquisivit quòd eum ducerent. Illi indicant, se eum ad Priamum ducere; ut ejus esset præmium, qui vicisset ludis funeralibus Paridis mortui. At Paris amore incensus tauri sui, descendit in certamen, & omnia vicit, fratres suos quoque superavit. Indignatus Deiphobus gladium ad eum extrinxit, sed ille in aram Jovis Herci insiluit: quòd cum Cassandra vaticinaretur eum fratrem esse; Priamus eum agnovit, & egrèque recepit. Mirabile artificium fabulæ: Igitur is cujus funus cogitatur, apparet vivus & victor. Paris ergo, qui jam dictus Alexander propter triumphum, post cum viginti turrenibus missus legatus in Lacedæmonem, ut repeteret Helenam (de qua *Isagog. Maij, à n. 15. & Septembr. n. 9.*) à Menelao in hospitium regie acceptus; jure hospitij, amicitiaque neglecta, ei uxorem rapuit, & secum Trojam abduxit; ex quò orta tot bella, tot hoïtes. Ovid. *Epist. 15. & 16.* Virgil. *4. Aneid. à v. 206.* Euripid. in *Helen. & Turfell. cum Briet. ann. 2860.*

Ejus perfidia.

Sacra Pa-lestra.

Imago.

Sacra Mercurio Trismegisto.

16 Apud Cretenses sacra Pa-lestra, filia Mercurij. *Diarr. Græc. Anonym. Proni Cretenses in gymnicum, ideoque ab illis certamina tanquam Numina culta. Cretas in Persic. n. 6.* Dicitur Mercurij filia, quia is invenit artem gymnasticam. Philostr. de *Imagin. Lutatius Planiad. in 2. Thebaid. Statij, v. 64.* Cum Deus scilicet Mercurius (insit) somnum caperet; quidam dormienti retendit insidias: qui conata peregrisset, nisi cum filia Pa-lestra excitasset: qui cum odio terra migrasset in celum, credidit esse obisse. Idem *Gyrard. Synonym. 9. n. 1.* Picta Pa-lestra non solum cum Mercurio, sed etiam cum Hercule. Phor-nut, de *Deorum natur. Speculat. n. 16.* Imaginem exhibet Chartar. pag. 217. Pa-lestra (ait) Mercurij filia, vix discerni potest, masne, an femina esset: nam facies erat, ut ambigeres, num puer, an puella esset. Flava comæ, novum tam longa; ut in nodum contrahi possent: pectus virginis erat: ipse mamma ut in adolescentulo molli, paululum exstare videbantur: brachia à sole colorem ducebant. Et sedenti oleæ ramus in sinu positus erat; nam Pa-lestra hanc plantam diligit.

Hunc tanti apud Iisdem momenti, ut sue anime diceret animam. Strabo, 17. n. 40. Diodor. Sicul. 1. n. 10. dicens: Eximia ingenij perspicuitate in excogitandis humana vita commodis. Ægyptios imbuunt scientijs, illorum etiam legislator. Isidor. 5. *Origini. 1. & Lactant. 1. cap. 6. & 16.* ac de *Ita, lib. 11.* Apud Græcos & Gallos dictus est Theutates; de quo nos, 19. *Septembr.* Inter Ægyptios, Thorh, & Trismegistus; apud Romanos, Faunus; qui etiam juxta Isidorum, d. 8. *cap. 9.* Præstigium invenit, id est, oculorum nugacem fascinationem. Hermes Græcè, Latine Interpres (subdit Isidor. 8. *cap. 11.*) qui ob virtutem multarumque artium scientiam, Trismegistus, id est, Termaximus nominatus est (etsi Alexand. Neapolit. 2. *cap. 8.* asserat Termaximum, quia Philosophus, Princeps & Sacerdos) cur autem cum capite canino fingunt; hac ratio dicitur: quòd inter omnia animalia, canis sagacissimum genus, & perspicax. Ita cynocephalus (ut Anubis, Deus Ægyptius) Mercurius Trismegistus. Hemellar. *Numismat. Tabul. 55.* Imago itaque apud Ægyptios est Cynocephali, dextra Ipharam, sinistra caduceum tenentis, cætera nudus erat, binis stellis ornatus crocodilo insistentis, habensque Ammonem arietino capite à dextris, taurino capite à sinistris Serapidem, cum palma & oliva. Hanc imaginem Ilias archilacerdos posuit, ut legitur in basi simulacri, apud Georg. *Hervart. Theatr. Hieroglyph. fig. 38.* & Kircher. *Prodrom. Copt. cap. 8.* Obelisc. *Pamphil. 4. Hierogramm. 5.* quòd mythologiam videtis.

Ægypti magister & legislator.

Dotes.

Cur Termaximus?

Imagines.

18 Ibi ergo subdit: Ab Ægyptijs Romani instructi, passim ad publica vota stabilenda, in numismatis Anubidem Cynocephalum incubant, sistro & Caduceo insignem: & ex altera parte Iisdem cum sistro, pariter & cyatho, Iuliani Apostatae fructibus pleno exhibebant. Proponitur canis insidentis figura; primo Anubis, rationis & inventionis Præsidi; secundo, Sacerdotis: deinde Scribæ sacri. Termaximus Julian. Apostata inhabat dici (ut constat ex ejus *Epist. ad Libanium Sophist.*) Mercurij studiosissimus, quia arbitrabatur illum Præsidem Magiæ. Unde, uti observat Hemellar. d. post titulum *Vota publica*, se excidit in numismatibus fecit imagine Anubidis, capite canis (aptius esset, Onocephali) dextra sistrum ostendentem, atque sinistra caduceum. Appositè, quòd Tertull. dicit de Senatore fidei catholice apostata, Iudis assecta, à v. 31.

Arrogantia Iuliani Apostatae.

Teque domo propria pictum cum fascibus ante, Aa Nunc

Tertull. Nunc quoque cum sistro faciem portare caninam. Adibus illa tuis semper monumenta manebunt.

DIES IV. FEBRUAR.

Prid. N.

GRAD. 14. Aquarij. Sub quo nauti, nautae, gravati vitae miseris; maxime coruscante Marte, ait Jul. Firmicus. Regulus mane occidit. Alsted. Uran. Fidicula vespertino occidit, & Delphinus. Auster violentior, & pluit. Columel. & Ptolom. Aquarius occidit. K. P. R. Vir manu sua pedem amputatum tenens. Sphaer. Arab. Jacobus, postquam moratus est in Socoth 18. mens. transit in Sichimam. Alij dicunt in Salem, ubi Rex fuit Melchisedech, uti dicemus 5. April. n. 3. & 22. Jul. n. 3. Alij sumunt sonum Salem haud pro loco, seu nomine appellativo, sed pro nominis significatione: q. d. Venit pacifice salvus & integer viribus ac valetudine, sine ullo infortunio a Socoth in Sichem. Vid. AA. apud Maluend. in Genes. 33. 18. Unde etsi proprie locus accipitur ibi non mansit, sed pertransiit usque in agrum juxta Sichem. Ex Hebraeis docet Hieronym. in Tradit. ibi sanatum femur Jacob, percussum ab Angelo: nonnulli illorum, in Bethel astruunt restitutum sanitati. Vid. 29. Maij, n. 1. Quia placuit locus ad pasqua, emit ibi Jacob partem agri, ubi tabernacula locavit, a filijs Hemor: quin obstat, quod Act. 7. 16. dicatur a filijs Hemor filij Sichem: tum quia Hemor etiam dicebatur Sichem, ut hic notat Beda: cum quia Stephanus loc. cit. non loquitur de emptione Jacob, sed Abrahæ. Vid. Sanct. hic a n. 40. Facilius expositio est: in testimonio Actorum, nihil dici de persona Abrahæ (qui agrum illum non emit, nec minimam partem in Sichem, sed tantum speluncam duplicem juxta Hebron, de qua 25. Mart. n. 6. & 15. Decembr. n. 1.) sed vocem Abraham sumi patronymicè pro Abramides (uti in Scriptura saepe) tuncque sensus: Emit Abramides Jacob, utpotè Abrahæ nepos. Hic sensus summe genuinus, quin fingatur, ut figatur, hostis. Emit agrum ut dicitur v. 9. centum agris. Hebraei apud Maluend. hic, Centum margaritis: quod quidem ridiculum, & fanaticum. Stephanus loc. cit. pretio agri genti. Utrumque verum. Agnus incensus erat in pecunia. Ita grex multorum interpretum, sed non orthodoxe fidei, videndus apud Maluend. quò dudum, & quos secuti nonnulli Catholici; quin nova sit hujusmodi acceptio. Plautus in Truculent.

Jacobus transiit in Sichem.

Antilogia.

Ibi ager ejus.

Antilogia.

Agnus & ovis signum moneta.

Act. 3. scen. 1. v. 10. Oves in crumena detuli. Aliud etiam exponendum occurrit; sed facile, ni fallor, ex dictis. Agrum, quem diximus agnis, vel argento emptum; Jacobus asserit, tulisse de manu Amorrhæi in gladio & arcu. Genes. 48. 22. Moneta sigillata erat arcu & gladio. Multa videtis in numismatibus Græc. apud Goltz. in Tabul. Inter Persas numi vocabantur sagittarij, quia in illis impressa sagitta. Unde ut Agesilaus dixit (teste Plutarcho in eo) acceptionem habemus. Recessit ex Asia; & causam interroganti, respondit: Pulsus fuisse triginta millibus sagittariorum. Aliter respondent Mafius & Pererius. Primò quidem agrum emisse, sed cum ob stragem Sichimorum fugisset interius Chanaan, iterum Amorrhæos agrum occupasse: quem cum reddere nolissent, vi & armis a possessione expulit. Juxta Sichem erexit altare Deo vero, & titulum instruxit Deo fortissimo Israël. Vide Petr. Comest. hic cap. 82. Memoria fit præfati prædij, Josue 24. 32. & Joann. 4. 5. Locus celebris prorsum, quippe non solum ibi Joseph sepultus, sed etiam alij undecim Patriarchæ, ut ait Hieronym. in Epitaph. Paulæ, & Sanctius in 7. Actor. a n. 38. Joseph. 2. Antiq. cap. 4. dicit sepultos in Hebron; postea transferri potuerunt; sed certius, quod ait Stephanus loc. cit. Patres nostri (id est, capita tribuum) translati sunt in Sichem, & positi sunt in sepulchro. Vide Turin. hic, & Chronic. cap. 17. Anno 80. vitæ Moysis, cum pergeret cum fratre & uxore in Ægyptum, missus a Deo, & Angelus occidere vellet eò quòd ad circumcisorum scandalum incircumcisum secum ferret filium; Sephora videns minacem Angeli gladium, intelligensque causam, illicò lapide filium signavit ovem Dei, pastoris Israël. Vide Cajetan. in 4. Exod. Unde Moysè relicto, cum suis filijs reversa est ad patrem in Madian. Haye, Lyran. & Rab. Abrah. loc. Exod. cit. sed hic fallitur, dum signat tunc presentem Aaronem; qui die seq. Moysi occurrit; ut videbimus, n. 2. Ab hinc anno 79. juxta Turfelin. & Briet. sed juxta Adrichom. 47. in quò fallitur; cum exercitus Israël in expeditione contra Benjamin, bis victus mœreret, iissetque in Siluntin (ut vidimus, 29. Januar. n. 2.) ut consuleret Dominum de exitu belli contrariani illiusque piæ justissimæque causæ; jejuna verunt usque ad vesperam, & holocausta obtulerunt, & super statu belli per Phinees interrogarunt. Juxta Rab. Jose, & Rab. Abrah. in Cabal. histor. quatruiduo ibi quiescentes, ex-

Et arcus & gladius, & sagitta.

In agro Jacob sepulti 12. Patriarchæ.

Sephora circumcidit filium.

expectarunt oraculum. Vespere diei quarti, scilicet mensis die tertio, post sacrificium, dixit Dominus: Ascendite: eas enim tradam eos in manus vestras. Judic. 20. 28. Hoc in oraculo in victores semel & iterum Benjaminitas, totus Israël instauravit prælium. Instructio copiarum à Josepho, 5. Antiq. cap. 2. facta dicitur, ita ut media exercitus pars noctu locaretur in insidijs prope Gabaa; & reliqua in aciem produceretur. Aptius Abulensis & Lyran. hic (quia in textu sacro hyperbaton & obscurum) in tres turmas divisum astruunt exercitum totum: unam in insidijs, ut egredientibus civibus Benjamin, vacuum incenderent urbem, & fumo signarent foris certantibus occupatam. Alteram ut invitaret in pugnam urbis militiam, ita ut civibus egredientibus, insidiæ possent civitatem intercipere. Tertiam collocatam fuisse ad duas semitas (ne victis esset ullum effugium, captà civitate) simulando fugam, ut post signum datum, copijs in frontem reversis, ab universo exercitu jugularentur uti coronâ intercepti. Sic fuit ordo, quo fracti tumidissimi Benjamitarum spiritus, & belli ancipitis felicissimus exitus. Senserunt se deceptos (tubdit Joseph. d.) & cum consilium in ancipiti metu non suppeteret, in convallam quamdam compulsi, circumdatis expeditionibus, qui eminus pugnare assueverant; telis, ferarum in modum, sunt confixi. Sexcenti tantum evaserunt incotimes; qui conglobati, & factò cuneo, ferociter per medios hostes eruperunt, & in montem fugâ delati, naturâ loci se tutati sunt. Israëlita vero Gabaa incenderunt, & mulieres atque impuberes contrucidarunt. Pari modo & in alias Benjamitarum urbes sevitum est. Non remansit ullus ex tribu tota Benjamin. 4. Sexcenti fugerunt in Petram Remmon. V. 45. de qua idem Joseph. lib. 6. Antiq. cap. 20. & 21. simulque Adrichom. in Benjamin. n. 104. Attoniti indicantur à Rab. Salomone loc. cit. Judic. quia nesciebant, quomodo toto exercitu vallati, evasisse potuerunt. Nobis claret divina providentia, & quia primus Rex Israël futurus ex illa tribu; sed maxime propter Paulum futurum, Donatorem Gentium. Retorquatur Ovid. ex lib. 2. Fastor. & 1. de Ponto, Eleg. 2. Ut tamen Hercules superesset semina gentis Credibile est, ipsos consuluisse Deos. Qui nasci ut posses, quamvis cecidere trecenti, Non omnes Fabios absulit una dies. Hac in clade poenas luerunt Michas & ejus mater, uti pro crimine tanto minatus erat Dominus. In illo tempore (ait Philo Biblius, Tom. 1. Ephem.

Benjaminite prostrati, & pene consumpti.

Cur aliqui salvi ex fuga?

Ovid.

in Antiq.) reddidit Dominus Michas & matri ejus, omnia que locutus est. Micham tradam igni, & erit mater ejus in conspectu ejus marcescens viva super terram, & vermes exibunt e corpore ejus. Circa finem anni secundi Principatus Machabæi, reluctantibus jugum Idumæis, quos primò retrò duobus mensibus, devastaverat (de quo 4. Decembr. n. 5.) ne illorum insolentia glisceret; ad illos cum fratribus & exercitu proficiscens, Chebron (id est, Hebron: illucisque auspicijs Epiphaniis ad dæ dictionem extenderat Idumæa) civitatem, tot insignijs prifcorum Patriarcharum nobilem (uti Adrichom. observat in Juda, n. 145.) obsedit, expugnavit, muros & turres evertit, ac eam cum oppidis subiectis incendit igne. Rauclin. ex 1. Machab. 5. à 65. At cum Gentes finitimæ Judææ Epiphaniis partibus studerent impensè, quia ex Judæorum ruina illis dimanabat gloria; ex Hebron arma convertit in Palæstinos, transiens per Samariam; adorofusque Azotum, diruit, aras idolorum & fana subvertit, ignique cuncta tradidit, spolia diripuit, ac gloriosus, divelque in patriam cum exercitu redijt. Ibid. à v. 66. Hac in die posterioribus temporibus (ab hoc articulo elapsis annis 125.) Herodes post captivitatem Hyrcani Pontificis, mortemque fratris Phaseli, exul in Ægypto, cum illinc navigaret in Rhodum, Romam petens, appulit Brundisium. Rauclin. ex Josepho, 1. de Bell. cap. 11-14. Antiquit. cap. 25. & Egesipp. 1. de Excid. cap. 29. Hinc Romam pergit, resque suas refert M. Antonio & Cæsari, ex quo ejus felicitas, quippe illi nupsit fortuna; uti dicitur, 25. April. a n. 8. ex Tornielo. 6. Anno 31. Christi, ejus sacri jejunii in monte dies octavus supra vigesimum. Anno sequenti pervenit transiens per Samariam, ubi facta foeminae vagæ conversio (de qua, 7. Januar. n. 5.) prædicans per regionem sub initium Februarij pervenit in Canam Galileæ, quò primum coram discipulis fecerat miraculum. Ibi rogatus à Regulo, filium ejus à febribus liberavit. Alapid. Chronot. n. 15. Joann. 4. 46. & 53. Venit ergo iterum in Cana Galileæ, ubi fecit aquam vinum: Hoc iterum secundum signum fecit Jesus, cum venisset à Judæa in Galileam. Jungendum iterum cum Venisset; haud cum Secundum. Bis in Canam venit, eoque utrumque adventum novo illustravit miraculo. Primò, dum aquam convertit in vinum: filiumque sanavit Reguli, cum iterum eò venisset. Est secundum miraculum in Cana; quippe multa alia fecerat in Judæa. Hac in die à Gislardis

Pœna Michæ & ejus matris.

Idumæa de novo subjugata.

Machabæus expugnat Hebron & Azotum.

Herodes pervenit Brundisium.

Christi gesta. Ejus jejunii dies XXVIII.